

STADSBYGGNADS KONTORET

Planavdelningen
Daniel Larsson
Tfn 08-50828298

PLANBESKRIVNING

2009-07-15

1 (23)

S-Dp 2008-09117-54

Detaljplan för
Stockholmsarenan mm
i stadsdelen Johanneshov
i Stockholm
S-Dp 2008-09117-54

HANDLINGAR

Detaljplanen består av plankarta med bestämmelser. Till planen hör denna planbeskrivning och en genomförandebeskrivning. Ett särskilt kvalitetsprogram för områdets gestaltning har upprättats som komplement till dessa handlingar.

PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG

Planen syftar till att möjliggöra en ny idrotts- och evenemangsarena söder om Globen samt att i anslutning till arenan utveckla Globenområdet med fler butiker, kontorsytor och hotellrum. Planen syftar även till att möjliggöra en ombyggnad av Arenavägen.

PLANERINGSBAKGRUND

Stockholmsarenan och Globenområdet

I Stockholms stads gemensamma vision för Stockholms utveckling "Vision 2030" etablerade staden ambitionen att bli en storstad i världsklass. I detta arbete föreligger behov av utveckling inom en rad områden, bland annat vad gäller evenemang. För att Stockholm ska kunna nå målet om att bli en evenemangsstad i världsklass krävs bland annat nya arenalösningar.

Publikintresset för allsvensk fotboll är stort och de anläggningar som finns tillgängliga för klubbarna uppvisar brister både vad gäller kapacitet och säkerhet. En investering i en ny arena handlar både om att tillgodose ett idrottsligt och kulturellt behov samt att stärka stadens näringsliv.

En arena som stärker Stockholms ställning som evenemangsstad och där internationella fotbollsmatcher kan spelas har diskuterats intensivt sedan början av 1990-talet, då slitaget gjorde beslut om Söderstadions framtid nödvändigt. Valet har stått mellan att renovera Söderstadion, byggd på 1960-talet, eller att bygga en ny arena. En renovering av Söderstadion beräknades kosta cirka 250 miljoner kronor, men hade ändå inte uppfyllt UEFA:s och FIFA:s krav på kapacitet och säkerhet för internationella fotbollsmatcher. Mot den bakgrunden har flera utredningar studerat förutsättningarna att bygga en ny arena. Slutsatsen i alla dessa har genomgående varit att den bästa platsen för en sådan arena är i Globenområdet.

Det finns ett antal motiv som ligger till grund för beslutet att bygga Stockholmsarenan i Globenområdet. Ett motiv är områdets centrala läge, bara några kilometer från Stockholms citykärna, vilket är en stor fördel. Att Globenområdet är omgivet av goda vägförbindelser och väl fungerande kollektivtrafik gör det enkelt för besökare att ta sig till och från området. Globenområdet är vidare ett redan etablerat evenemangscentrum med flera arenor, hotell, affärslokaler, restauranger och kontorsbyggnader vilket gör att besökarna erbjuds ett brett utbud som kan tävla med flera av världens stora evenemangsstäder.

Staden kan konstatera att det är viktigt för stadens utveckling som evenemangsstad att satsa på en ny arena med möjlighet att bedriva alla typer av evenemang, sport, fotboll, konserter, företagsarrangemang mm året om. En evenemangsarena i tillräcklig storlek stärker Stockholms förmåga att attrahera artister och arrangemang som kräver fler platser än vad exempelvis Globen kan erbjuda. Mot bakgrund av detta vill det av staden helägda Stockholm Globe Arena Fastigheter AB uppföra en ny idrotts- och evenemangsarena, Stockholmsarenan, söder om Globen.

Satsningen på Stockholmsarenan är en del av en större satsning på hela Globenområdet. I projektet ingår det att utreda förutsättningarna för att utveckla Globenområdet med fler butiker, kontorsytor och hotellrum. I den marknadsanalys som tagits fram under 2007/2008 konstateras att Globenområdet har ett unikt läge i Stockholm med mycket goda förutsättningar för utökade kommersiella ytor i enlighet med stadens ambitioner. Stockholmsarenan och utbyggnaden av Globenområdet kommer att öka områdets attraktionskraft vilket också påverkar övriga arenor i området positivt.

Tidplan och planförfarande

Detaljplaneprocessen för Stockholmsarenan mm handläggs med normalt planförfarande. Enligt skisserad tidplan beräknas detaljplanen kunna vinna laga kraft tidigast under andra kvartalet 2010.

BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN

Områdets omfattning och markägare

Planområdet avgränsas i väster av Arenavägen, i öster av Nynäsvägen, i norr av Globen Shopping, Arenatorget och Quality Hotel Globe och i söder av drivmedelstationen på fastigheten Grishuvudet 3. Planområdet omfattar fastigheten Grishuvudet 2 (område 1 och område 2) och del av fastigheterna Arenan 2, Sandstugan 3, Arenan 1, Styckmästaren 2, Sandhagen 8 och Enskede Gård 1:1. Arealen uppgår till ca 6,4 ha.

Fastigheten Grishuvudet 2 ägs av Stockhome fastighetsförvaltning AB. Fastigheten Arenan 2 ägs av WHT Stadion AB. Fastigheten Arenan 1 ägs av Fastighets AB Stockholm Arenan 1. Fastigheterna Sandstugan 3, Styckmästaren 2, Sandhagen 8 och Enskede Gård 1:1 ägs av Stockholms kommun.

Planen syftar till att möjliggöra en ny idrotts- och evenemangsarena söder om Globen samt att i anslutning till arenan utveckla Globenområdet med fler butiker, kontorsytor och hotellrum.

Tidigare ställningstaganden

Kommunfullmäktige

Den 8:e september 2008 tog Stockholms stads kommunfullmäktige ett inriktningsbeslut avseende en ny idrotts- och evenemangsarena i Globenområdet. Ett genomförandebeslut bedöms kunna fattas under hösten 2009.

Stadsbyggnadsnämnden

Stadsbyggnadsnämnden beslutade den 12:e juni 2008 att påbörja planarbete för en ny idrotts- och evenemangsarena samt fler butiker, kontorsytor och hotellrum i Globenområdet.

Stadsbyggnadsnämnden godkände den 14:e maj 2009 redovisningen av programsamråd för Stockholmsarenan mm samt uppdrog stadsbyggnadskontoret att upprätta detaljplaneförslag för remiss, samråd och utställning. Beslutet innebar att planarbetet delades upp i två detaljplaner.

Översiktsplan

I översiktsplan 99 ingår planområdet i stadsutvecklingsområdet Gullmarsplan-Globen-Slakhusrummet.

Detaljplan

Inom området gäller detaljplanerna PL 5058, PL 8336, Dp 92035, Dp 93023 och Dp 2005-10242 från år 1958, 1986, 1992, 1998 och 2006 vilka för området anger handel, garage, centrum-, kommersiellt-, sport- och kulturändamål samt park och trafikområde.

Nuvarande markanvändning

Planområdet används idag för handel och parkändamål samt för parkering och tillfart till Globenarenorna. Cirka hälften av området utgörs idag av redan exploaterad mark.

Terrängförhållanden

I en översiktlig studie av terrängförhållandena inom Globenområdet framstår två generella nivåer som dominerande. Globen, Hovet och gångbroarna över Nynäsvägen och Arenavägen samt huvudentréerna till Globen Shopping ligger på en gemensam övre nivå. På en lägre nivå ligger Arenavägen och Arenaslingan som binder ihop Globenområdet med Sandstuparken och Slakthusområdet. En viktig del i planarbetet är att ge förutsättningar för bättre kopplingar mellan dessa nivåer för att skapa en god samverkande helhet med omkringliggande stadsstruktur.

Befintlig bebyggelse***Globenområdet***

Hela Globenområdets stadsbild domineras av den centralt placerade sfäriska Globenarenan med en totalhöjd på 129 meter över stadens nollplan. I höjd motsvarar detta ungefär 30 bostadsvåningar i förhållande till Arenavägens nivå.

Övrig bebyggelse inom Globenområdet byggdes i samband med Globens uppförande i slutet på 1980-talet. Bebyggelsen består av olika kvartersformationer i ljusa putsfärger med inslag av färgade keramiska partier. Bebyggelsen har en generell höjd av åtta våningar mot gatunivån och sex våningar mot Arenatorget.

Quality Globe Hotel består av en lamell placerad direkt söder om Globen i östvästlig riktning. Hotellet är 9 våningar högt från Sandstuparken och 7 våningar från Arenatorget samt har en utformning som i färg- och materialval samspelar med övrig bebyggelse inom Globenområdet.

Planområdet

Bebyggelsen inom planområdet består av handels- och verksamhetslokaler i 1-2 våningar längs Arenavägen, mellan Globen Shopping och bensinstationerna. Bebyggelsen är av varierad ålder och kvalitet och föreslås rivas i och med Stockholmsarenans genomförande.

Grönstruktur

Grönstrukturen inom planområdet består framförallt av Sandstuparken. Parken har olika karaktär där vissa delar är iordningställda för människors vistelse och andra delar är mer vilda utan någon egentlig skötsel. En framträdande karaktär i parken är den kuperade ört- och gräsbeklädda terrängen med stora tallar. I parkens norra del, mot Quality Hotel Globe finns en parkdamm med fontänanläggning. Längs Arenaslingan finns gatuträd. Mot Nynäsvägen, i höjd med hotellet förekommer grönytor i slänterna.

Offentliga rum

I planområdets norra del, väster om Quality Hotel Globe, mynnar Arenatorget. Torget förbinds med hotellet och Sandstuparken genom en trappanläggning med sitterrasser. Utanför hotellet finns en entréplats för bilangöring från Arenaslingan samt Sandstuparkens dammanläggning. Mot Arenaslingan förekommer några få men betydande butiks- och inlastningsentréer. I övrigt utgörs gatan mellan Sandstuparken och bebyggelsen i den centrala delen av

planområdet av markparkering och trottoarer. Genom planområdets östra del, längs Nynäsvägen, går ett cykel- och gångstråk.

Kommunikationer

Huvudgatunät

Direkt öster om programområdet ligger Nynäsvägen (väg 73) som är en av tre regionala infarter till Stockholm söderifrån. Nynäsvägen har en sträckning vidare norrut till Stockholms centrala delar. Vid Enskedevägen/Sofielundsvägen ansluter Nynäsvägen via ramper till Södra Länken. Globenområdet har även anslutning norrifrån med Södra Länken via ramper som ansluter till Gullmarsplan.

Det lokala huvudgatunätet i området består av Arenavägen, Enskedevägen och Palmfeltsvägen vilka har god kapacitet och framkomlighet. Till dessa gator är ett flertal lastgårdar, parkeringsgarage och ett antal lokalgator anslutna. Till verksamheterna inom Slakthusområdet och Globen Shopping samt arenorna förekommer det många tunga och långa transporter.

Kollektivtrafik

Globenområdet trafikförsörjs av tre tunnelbanelinjer, spårväg samt ett stort antal regionala och lokala busslinjer. Inom ett gångavstånd på ca 1 000 meter nås planområdet av sju tunnelbanestationer på tre tunnelbanelinjer. Gångstråken mellan dessa kollektiva punkter och planområdet är av varierad kvalitet vad gäller gestaltning, standard och orienterbarhet.

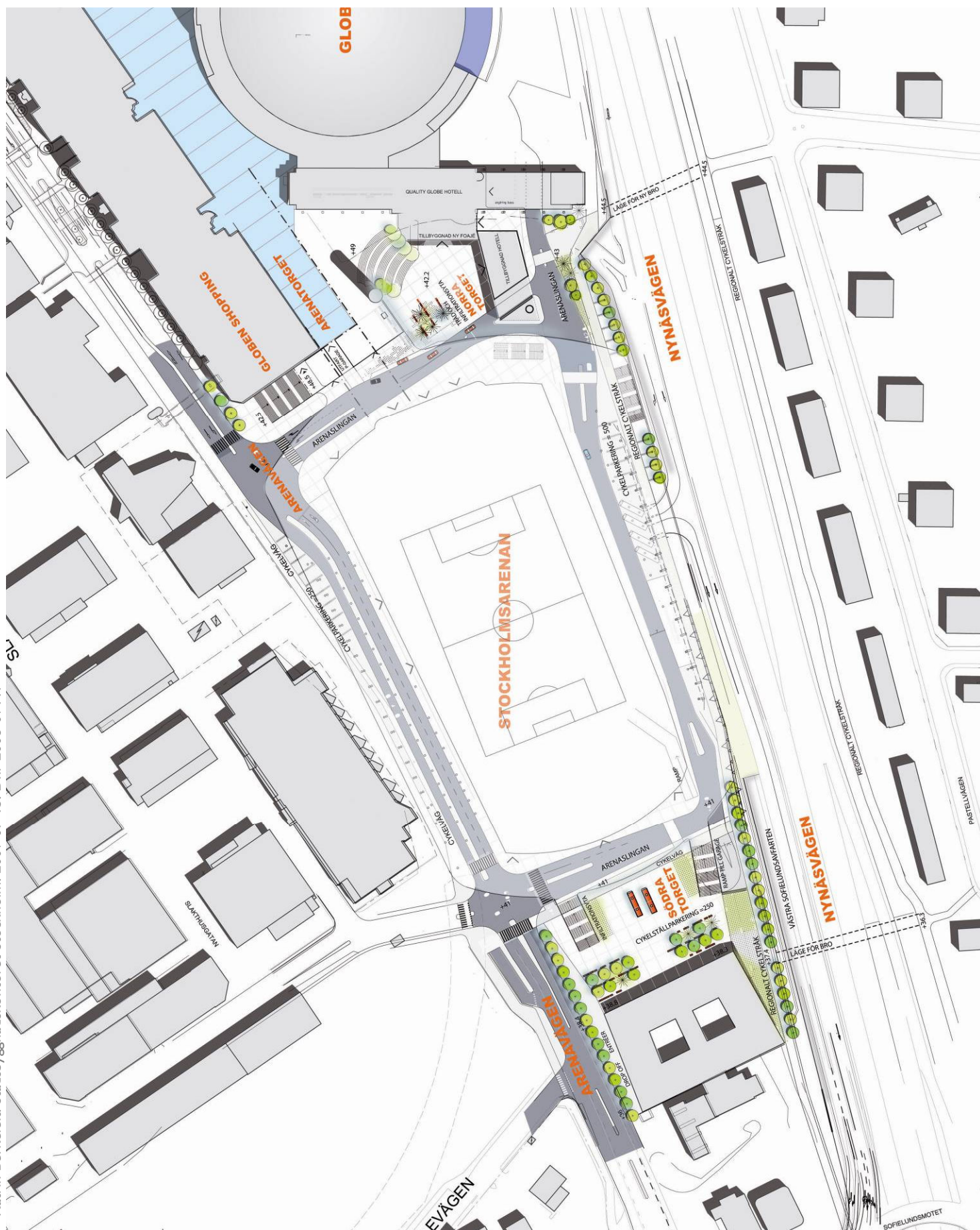
Cykel- och gångvägnät

Utmed Nynäsvägen och Skanstullsbrons båda sidor löper ett regionalt cykelstråk med anslutningar till cykelstråk från Enskedevägen/Sofielundsvägen, Palmfeltsvägen/Arenavägen och Johanneshovsvägen. Cykelvägnätet saknar idag flera länkar för att ett fullgott trafiknät ska kunna erbjudas cyklisterna. Bland annat finns ingen cykelväg längs Arenavägen mellan Palmfeltsvägen och Enskedevägen.

Stora gångflöden skapas vid evenemang inom Globenområdet. Idag utgör stråket från Arenatorget mot Globens tunnelbanestation huvudförbindelsen mellan evenemangsarenorna och kollektivtrafiken. Alternativa stråk är gångvägen mot Gullmarsplans tunnelbana i norr och gångbron mot Skärmarbrinks tunnelbana i öster. Nynäsvägen, Slakthusområdet och tunnelbanespåren utgör idag kraftfulla rumsliga barriärer mellan Globenområdet och omkriggande stadsdelar.

Parkering

Inom arenaområdet finnas idag ca 2 400 parkeringsplatser som samutnyttjas mellan kontor, shopping och arenorna. Av dessa är ca 1 500 fördelade på två större garage i Globen kvarteret. Vid större arenaevenemang sker parkering på omkriggande gatunät samt på tillfälligt upplåtna ytor bland annat i anslutning till Slakthusområdet. Delar av området där arenan föreslås placeras utgörs idag av parkering för bilar samt bussupställning vid evenemang.

PLANFÖRSLAGET

Plan- och kvartersutformning

Stockholmsarenan föreslås byggas strax söder om Globen, mellan Nynäsvägen och Arenavägen. Norr och söder om arenan föreslås två nya torg. Mot det norra torget föreslås Quality Hotel Globe byggas till med en ny samlad byggnadskropp. Arenatorget förlängs över det norra torget så att det ansluter till arenans huvudentréplan. Under förlängningen av torget skapas nya kommersiella ytor som kopplas till Globen Shopping. Söder om det södra torget föreslås ett nytt kvarter med ett blandat innehåll av kontor och publika funktioner. Arenans huvudentréplan kopplas till torget med två breda trappor. Runt arenan föreslås en distributionsgata (Arenaslingan). Mellan arenan och Nynäsvägen bevaras den befintliga gång- och cykelvägen, dock i ett justerat läge. Arenans västra sida vetter mot och hänger delvis ut över Arenavägen. Här samordnas entréer med publika och kommersiella funktioner.

Illustration över Stockholmsarenan från söder. Det föreslagna kontorskvarteret skymtar till höger.

Stockholmsarenan

Stockholmsarenan föreslås bli en modern idrotts- och evenemangsarena för svenska och internationella evenemang inom musik, idrott och kultur. Arenan föreslås få drygt 30 000 sittplatser och uppfyller UEFAs och FIFAs krav för internationella fotbollsmatcher. Vid konserter rymmer arenan ca 40 000 åskådare.

Arenan föreslås byggas i flera plan med spelplanen över Arenavägens nivå medan utrymmen för kommersiella verksamheter och parkering mm placeras under spelplanen. Att utforma arenan på detta sätt skapar goda förutsättningar för anslutning till det befintliga arenatorget och övriga Globenområdet.

Arenan föreslås få en symmetrisk form i de nedre etagera och en något asymmetriskt i de övre, med en högre del mot Globen i norr och en något lägre del mot söder. Genom denna utformning samspelar arenans utformning på ett bra sätt med Globens formspråk och med marknivåerna i området. Arenans högsta punkt blir enligt föreslagen utformning 93 meter över stadens nollplan. Arenan är ca 240 meter lång och mellan 140 - 180 meter bred med den avsmalnande delen mot söder.

Arenan föreslås få ett skjutbart tak för att möjliggöra evenemang året runt. Med hjälp av installationer för uppvärmning kan temperaturen i arenan då få ett behagligt klimat även vintertid. Med en konstruktion som tillåter att evenemang blir oberoende av årstider och väderlek ökar möjligheterna att bredda utbudet, jämfört med om arenan byggs med ett traditionell tak (som är öppet över spelplanen) och utan uppvärmningsmöjligheter.

Det är viktigt att Stockholmsarenan får en högklassig, framtidsytande arkitektonisk utformning av internationell kvalitet. Den överordnade gestaltungsiden är att arenan ska få ett ljust och lätt yttre skal, som består av en öppen metallstruktur som i form och färg ansluter till Globens vita och renodlade form. Höjdmässigt kommer Stockholmsarenan att underordna sig Globens siluett. Arenans föreslagna läge i staden gör att den kommer att upplevas från olika nivåer samt i olika hastigheter (Nynäsvägen, Arenavägen). Detta påverkar fasadens utformning. Dagtid betonas den ljusa och homogena formen, kvällstid skiner arenans aktivitet igenom. Utöver arenans egenljus tillkommer ljusinstallationer som betonar arenans form. Arenans sammanhållna gestaltning ställer höga krav på utformningen av fasad- och taktytor så att de fungerar både i helikopter- och besökarperspektiv.

Illustration över arenan insida

Tillbyggnad av Quality Hotel Globe

På det norra torget planeras för en tillbyggnad av Quality Hotel Globe med en ny byggnadskropp. Den nya byggnaden föreslås utformas som en rombisk lamell parallell med Nynäsvägen, något förskjuten till det befintliga hotellets mittdel. Den nya hotelltillbyggnaden föreslås bli 13 våningar hög, 2 våningar högre än befintligt hotell, och rymma 220 nya rum. På de två nedre planen planeras publika funktioner såsom restaurang och evenemangsytor. Ett gångstråk passerar genom tillbyggnadens bottenvåning. Inlastning sker från bakre delen av hotellet från Arenaslingan.

Tillbyggnaden föreslås kopplas till det befintliga hotellet med en ny gemensam reception och generösa foajétytor vilka vänder sig mot det norra torget. Här sker buss, taxi- och personbilsangöring och hit anländer hotellgäster till fots. Hotellet med sina strömmar av hotellgäster och andra besökare under dygnets

alla timmar befolkar platsen och gör den trygg, även vid tidpunkter utan evenemang i Stockholmsarenan och i Globen.

Vid gestaltningen av tillbyggnaden är det viktigt att ta hänsyn till det befintliga hotellets arkitektoniska särklass med sin karakteristiska utvändiga pelarstomme och sin kulörta färgsättning. Tillbyggnaden bildar en fristående volym som ändå tydligt tillhör det befintliga hotellet. Den nya byggnadsvolymen föreslås utformas med ett enhetligt uttryck till en sammanhållen form. Fasaderna föreslås bestå av ca 50 % glas, där de täta delarna bildar en mönsterverkan.

Illustration över den föreslagna tillbyggnaden av Quality Hotel Globe från Nynäsvägen. Till väster skymtar Stockholmsarenan.

Södra kontorskvarteret

Söder om Stockholmsarenan och det södra torget föreslås ett nytt kvarter med blandat innehåll av kontor och, i de nedre planerna, kommersiella lokaler. Kvarteret har entréer och kommersiella lokaler med direkt ingång från torget och från Arenavägen. Med föreslagen utformning rymmer kvarteret ca 31 000 m² fördelat på 10 våningar. Kvarteret föreslås utformas med en avsmalnande form mot arenan vilket ökar arenans synbarhet från Nynäsvägen och Arenavägen. Fasaderna föreslås bestå av täta och glasade partier som bildar en mönsterverkan. Norrfasaden som vetter mot torget och arenan föreslås utgöras av en transparent glasfasad.

Torg och platser

Norra torget

Det norra torget blir adress för Globen Shopping såväl som det utbyggda Quality Hotel Globe och Stockholmsarenans premiumgästers ingång. Att torgets omges av flera entréer och öppna verksamheter ger förutsättningar för ett rikt folkliv, vilket förstärker tryggheten och platsens attraktivitet. Vid torgets utformning är det viktigt att koppla Arenavägens nivå till handels- och evenemangsstråkets högre nivå. Arenaslingan, löper förbi torget och behöver utformas på ett sådant sätt att fordonstrafik inte kommer i konflikt med gående och cyklister.

Karaktären på norra torgets landskapselement föreslås anspela på stiliserad natur med naturstenselement och barrvegetation. Träd är betydelsefulla för platsens dynamiska utveckling och bör förekomma i de lägen de inte utgör ett direkt hinder för stora publik- och trafikflöden. Markbeläggningen bör utformas så att fördröjning och god genomsläpplighet av dagvatten möjliggörs. Vattenspiel föreslås utformas som en integrerad del av markbehandlingen för att skapa en levande plats och bidra till att tona ner upplevelsen av trafikbuller.

Södra torget

Södra torget utgör förplats till arenans södra entréer och det nya kontors-kvarteret. Från det södra torget leder även breda trappor upp till arenans huvudentréplan. Trappornas utformning blir av särskild vikt för att ge ett attraktivt helhetsintryck av platsen. Förbi torget leder Arenaslingan samt en gång- och cykelväg som kopplar det regionala cykelstråket längs Nynäsvägen med Arenavägen. På torget ska ett flertal OB-bussar eller liknande fordon kunna parkeras vid evenemang på arenan.

Torget föreslås få ett eget landskapligt uttryck som kan bli signum för platsen och en attraktion i sig. Bärande gestaltungsidéer är en öppen yta med karaktärsfulla och sittvänliga element samt en beläggning med ett platsspecifikt grafiskt uttryck. Växtgestaltningen utformas med karaktärsfulla trädader och gröna fonder mot stödmurar. De landskapsarkitektoniska elementen utformas omsorgsfullt så att de tillför platsen en unik och lekfull karaktär. Delar av markbeläggningen föreslås vara genomsläpplig och uppbyggd av gräsarmerande markmaterial. Genomsläppligheten utgör ett led i fördröjningseffekten för dagvattnet.

Möjligheten att slå sig ner i soliga lägen är en viktig aspekt. Särskild uppmärksamhet kommer även att läggas vid utformning av cykelparkeringar. Växtelement ska placeras på ett sådant sätt att de inte hindrar den allmänna tillgängligheten.

Arenavägen

Staden har som målsättning att Arenavägen i framtiden ska utvecklas till en kvalitativ och funktionell stadsgata för alla trafikslag och fungera som ett samlande stråk i området. Viktiga delar i denna utveckling är en breddning av gångbanorna och att bebyggelsen längs gatan utvecklas med fler utåtriktade verksamheter i bottenvåningarna. Detta förutsätter dock att den tunga trafiken kan ledas om till andra stråk och att spåren längs vägen kan tas ur bruk.

Det bör i det fortsatta planarbetet utredas om det är möjligt att lokalt ge Arenavägen ett nytt läge förbi arenan. Detta skulle göra det möjligt att utöka arenans kringtytor, vilket på ett påtagligt sätt skulle förbättra möjligheten att skapa goda och säkra publikflöden in- och ut ur arenan.

Kollektivtrafik

Globenområdet trafikförsörjs idag av tre tunnelbanelinjer, spårväg samt ett stort antal regionala och lokala busslinjer. Den stora noden för kollektivtrafiken är Gullmarsplan. Från denna station är det ca 800 meter till den planerade Stockholmsarenan. Tunnelbanestation Globen ligger inom 500 meters gångavstånd och Tunnelbanestationerna Skärmarbrink och Blåsut med endast något längre gångavstånd. Detta ger sammantaget en mycket god kollektivtrafiktillgänglighet till Stockholmsarenan. I programförslaget identifierades Globen, Skärmarbrink och Blåsut som huvudstationerna för

Stockholmsarenans besökare. Fortsatta studier har visat att det är svårt att öka trafikkapaciteten på station Blåsut till önskvärd nivå. Mot bakgrund av det planeras arenans publik framförallt hänvisas till stationerna Globen, Gullmarsplan och Skärmarbrink.

Det centrala läget med närhet till Stockholms innerstad innebär att Stockholmsarenan är mycket tillgänglig för ett stort antal av regionens invånare. I programförslaget angavs därför en kollektivtrafikandel på 100 % som mål för framtida besökarna. Detta är en vision som anger en tydlig inriktning och ambition för kommande utformningar och dimensioneringar av arenan. Idag passerar ca 160 000 kollektivtrafiktrafikanter dagligen över Skanstullsbron vilket indikerar att det kollektiva transportsystemet har stor kapacitet att omhänderta framtida besökare till arenan. I samråd med SL har det konstaterats att kapaciteten i kollektivtrafiksystemet klarar 100 % av de förväntade publikflödena till arenan om de inte direkt sammanfaller med rusningstrafik. Detta kräver inga direkta investeringar i kollektivtrafikens anläggningar men förutsätter en större trafikutsättning av tunnelbanetåg vid stora publiktillströmningar. En viss upprustning av framförallt trappor och gångvägar vid och till stationerna behöver dock ske för att på ett bättre sätt kunna ta emot fortsatt stora strömmar av kollektivtrafikanter till området.

En ytterligare möjlig förstärkning av kollektivtrafiken skulle kunna bestå av skyttelbussar mellan pendeltågen vid Årstaberg och Älvsjö och arenan vid stora evenemang. Därför är det viktigt att både skyttelbussar och abonnerade bussar kan angöra arenan via tydliga och trafiksäkra platser.

Gång- och cykeltrafik

Evenemangen inom Globenområdet innebär temporärt stora flöden av människor. De stora publikströmmarna väntas komma från kollektivtrafik (Globen, Gullmarsplan och Skärmarbrink) och kommer då att naturligt gå på Arenatorgsnivån. Som en del av utvecklingen av Globenområdet planeras Arenatorget byggas in. För att säkerställa att stora gångflöden kan omhändertas planeras en 12 m bred passage genom den föreslagna gallerian.

För att ytterligare öka tillgängligheten för gående till arenan kommer en 5-6 meter bred gång- och cykelbana att byggas utmed Arenavägens västra sida när SL:s depåspår försvinner. Genom detta får Arenavägen en sammanlagd fri gångbanelängd om 9-10 meter, vilket innebär att ett stort antal åskådare kan röra sig längs med Arenavägen. Det innebär även att många gående kommer att korsa Arenavägen samt senare Palmfeltsvägen om de ska nå tunnelbanestationen Globen. För att detta ska kunna ske på ett tryggt och smidigt sätt behöver trappan från Palmfeltsvägen till tunnelbanan byggas om. Dagens utformning är för brant för att den på ett säkert sätt kunna omhänderta större gångströmmar. Även en kompletterande trappa som knyter an till Arenavägen norr om gångbron föreslås. Här bör även ett övergångsställe anläggas som inordnas i trafiksigheten för korsningen Palmfeltsvägen/ Arenavägen. Avslutningsvis behöver gångbanan på Arenavägens östra sida bli genomgående och kompletteras på sträckan förbi parkeringsinfarterna i höjd med Palmfeltsvägen.

När SL:s depåspår försvinner rivs även det stängsel som idag omgärdar spåren. På detta sätt "öppnas" gatorna inom Slakthuset för gående under de tider som inte verksamheten där innebär men för trafiksäkerheten eller tryggheten. Rökerigatan bedöms då kunna utgöra ett naturligt komplement till Arenavägen för vanebesökare till arenan.

Sammantaget innebär detta att de gång- och cykelbroar över Nynäsvägen som föreslogs i programmet inte är nödvändiga för att möjliggöra en säker utrymning av arenan. Med den bakgrunden är det ur ett ekonomiskt perspektiv osäkert om det är möjligt att genomföra dessa i samband med arenan. Stadsbyggnadsnämnden, med stöd av trafiknämnden, bedömer dock att det är angeläget att på sikt anlägga broarna som ett led i strävan att förbättra Globenområdets dåliga koppling till omgivande stadsdelar.

Det befintliga regionala cykelstråket längs Nynäsvägen är en mycket viktig del av söderorts cykelvägnät och kommer att bevaras, i princip i samma läge som idag. Över södra torget anordnas tvärgående cykelbana som förbinder stråket med Arenavägen. Över norra torget sker cykeltrafik blandat med övrig trafik. En målsättning är att många av besökarna ska välja att cykla till arenan. När Arenavägens funktioner fått ett nytt läge föreslås Arenavägen utformas med en ny cykel- och gångbana.

Cykelparkeringarna föreslås intill de naturliga cykelstråken, öster och väster om arenan. Cykelparkeringar planeras även norr om arenan i anslutning till hotellet och på södra torget. Totalt föreslås ca 1 000 cykelparkeringsplatser att anordnas.

Utrymning och brand

Arenans föreslagna utformning innebär att utrymning kommer att ske via 8 separata trapphus i arenans kortsidor och via 18 trappor längs arenans långsidor. Utöver detta finns 4 separata trapphus för räddningsinsatser. För att möjliggöra en snabb utrymning är det av stor vikt att områdena runt arenan utformas på ett sätt som innebär att omfattande trängsel inte uppstår utanför arenan.

En tömning av arenan efter ett normalstort evenemang med 20 000 åskådare, beräknas ske inom 15 minuter. Vid ett stort evenemang med 30 000 åskådare beräknas tömningen ske inom 30 minuter och vid ett mycket stort evenemang med 40 000 åskådare inom 40 minuter. Med de föreslagna gångvägarna längs Arenavägen och Nynäsvägen räcker kapaciteten (bredden på gångvägarna) för att publiken kan rymmas på dessa under sin vandring från arenabesöket. Det kan förekomma att mindre grupper väljer att gå på Arenavägen. Eftersom inga större bilströmmar regelmässigt förekommer på Arenavägen vid de tider som evenemangen vanligtvis slutar, bör detta inte innebära någon oacceptabelt hög trafiksäkerhetsrisk.

Arenan samt gångytor och trappor invid arenan dimensioneras för att kunna nödutrymmas på maximalt 8 minuter vid en fullsatt arena. Vid utrymning av arenan kommer gångtrafiken stundtals att röra sig i Arenavägens körytor för att ta sig till tunnelbanestationer. Inskränkningar i fordonstrafiken, i form av avspärrade körfält eller liknande kan då förekomma under kortare tidsperioder innan en framtida omdaning av Arenavägen ger förutsättningar att skapa ännu bredare gångytor.

Framkomligheten för räddningsfordon, både vid normal tömning och vid nödutrymning bedöms i helhet som relativt god. Personströmmarna utmed Arenavägen och gång- och cykelvägsstråket utmed Nynäsvägen kommer vid normalstora evenemang att vara så pass utspridda att det går att passera med uttryckningsfordon. De ökade personströmmarna utmed Arenavägen kommer vid riktigt stora evenemang att medföra problem att köra längs med

Arenavägen. Alternativ tillfart kan ske via t.ex. Slakthusområdet för att sedan korsa personflödet vid infart till Stockholmsarenan. Personflöden från Arenan till gång- och cykelstråket utmed Nynäsvägen kommer då aktivt ha stoppats och bedömningen är att de fåtal som utrymmer dit, bl.a. personer från kommersiella lokaler etc, kommer att vara så pass utspridda att det går att passera med uttryckningsfordon.

Brandposter planeras i anslutning till de fyra insatstrapphusen.

Biltrafik

Trafiken runt Globenområdet är intensiv. Nynäsvägen söder om Sofielundsmotet belastas av ca 100 000 fordon per dygn. Enskedevägen har ca 12 500 f/d. Arenavägen har i sin södra del en trafikmängd kring 22 000 f/d. Norr om Arenaslingan har trafikvolymen minskat till ca 13 000 f/d. Vid stora evenemang uppträder köer på Arenavägen, från Enskedevägen till Palmfeltsvägen och några gånger per år stängs delar av Södra Länken när det är för många som samtidigt vill köra till Sofielundsplan och Globen, t ex vid Stockholm Horse show.

Stockholmsarenans trafik- och parkeringsanläggningar dimensioneras för ett normalfall med en fotbollspublik på ca 20 000 åskådare. Utöver det ska det visas hur en konsert med 40 000 besökare kan hanteras. Detta scenario kommer att vara ovanligt och maximalt ske 2-3 gånger per år. Det kan även ses som en beskrivning av hur flera samtidiga evenemang i olika arenor i området kan påverka infrastrukturen.

En viktig planeringsfråga har varit hur Sofielundsmotet ska klara den ökade trafikbelastningen som Stockholmsarenan kan innebära. Redan idag stängs ena huvudtunnelröret på Södra Länken några gånger per år för att det kommer för många bilar på kort tid till evenemang på Globen. För att öka framkomligheten i Sofielundsmotet har olika förslag till ändrade trafiklösningar studerats. Studierna har visat att den dimensionerande tiden för Sofielundsmotet och för Enskedevägen/Arenavägen är timmen före ett stort arenaevenemang. För att kunna studera de två näraliggande korsningarnas samverkan har en simulering gjorts för en fredag kl 18.00-19.00 med evenemang. Målsättningen för förslagen till åtgärder har varit en strävan att få samma eller bättre framkomlighet än idag, även med en fullsatt Stockholmsarena.

Av de olika studerade alternativen visade det sig att en frisläppt högersväng från Södra Länkens ramps tillfart till Sofielunds cirkulationsplats, ett ytterligare körfält för den högersvängande trafiken i Enskedevägens norra huvudkörbana mellan Sofielundsplans trafikplats och Arenavägen - Enskedevägen och ytterligare en frisläppt högersväng i korsningen Arenavägen – Enskedevägen var det mest effektiva. Med dessa åtgärder bedöms framkomligheten bli densamma eller bättre vid ett framtida evenemang på Stockholmsarenan (med 40 000 besökare) än vid ett samtidigt evenemang i Globen och Hovet (med ca 18 000 besökare) idag.

För att förbättra tillgängligheten och framkomligheten ytterligare planeras även en direkt in- och utfart från Nynäsvägens avfartsramp till parkeringsgaraget under arenan.

Distributionstrafik

Arenaslingan som idag försörjer bland annat Globen och Quality Hotel Globe med distributionstrafik behöver ledas om som en följd av planförslaget. Arenaslingan föreslås gå mellan Arenan och södra torget och vidare under Stockholmsarenans östra sida längs Nynäsvägen för att sedan kopplas till den befintliga strukturen vid Quality Hotel Globe. En lastgård med angöring från Arenaslingan föreslås anordnas under arenan. Hela Arenaslingan ska kunna utnyttjas av distributionstrafiken till samtliga arenor inom området samt hotellet. Plats för uppställning av lastbilar, OB bussar och personalbussar föreslås finnas i anslutning till arenan.

Stockholmsarenan är tänkt att kunna användas för många olika typer av evenemang, vilket bland annat innebär att spelplanen måste kunna nås med fordon med släp. Detta är möjligt via en invändig ramp från Arenaslingan i arenans sydöstra hörn.

Parkering

I programförslaget redovisas ambitionen att 100 % av besökarna ska kunna resa med kollektivtrafik till Stockholmsarenan, som en miljöinriktning på projektet. Det är dock sannolikt att vissa besökare kommer att välja att färdas med bil till evenemangen. Detta kommer att ställa krav på parkeringsmöjligheter. För normalfallet finns det redan idag tillräckligt med parkering i arenans närområde. För extremfallet bedöms det finnas behov av ca 8 400 parkeringsplatser. Det finns många alternativa parkeringsanläggningar som kan täcka detta behov. De största evenemangen äger rum på helger och under semestermånaderna maj-augusti. Under dessa tider är många av parkeringarna runt Globenområdet och i innerstaden tomma, då de boende och arbetande som brukar använda dem är borta.

Det finns ca 2 400 parkeringsplatser i omedelbar närhet till den planerade arenan. Inom 2 km gångavstånd från arenan finns det ytterligare 1 500- 2 000 disponibla gatuparkeringsplatser. I innerstaden finns det i dagsläget, enligt Stockholm parkerings hemsida, drygt 2 000 parkeringsplatser i parkeringshus där man får parkera en hel kväll för 30 kronor, vilket är betydligt billigare än i Globengaragen. Utöver detta finns 32 500 avgiftsbelagda gatuparkeringsplatser i innerstaden. I länet finns det även ca 10 800 infartsparkeringar. Vid Stockholmsmässan i Älvsjö finns ca 2 800 parkeringsplatser som kan samnyttjas vid stora arenaevenemang.

För tillkommande kontorskvarter har stadsbyggnadskontoret bedömt att det finns behov om ca 10-15 platser per 1 000 m² BTA. Med föreslagen utformning av kvarteret innebär detta ett parkeringsplatsbehov på 300 - 370 parkeringsplatser.

Hotellets gäster reser i mycket hög utsträckning med taxi eller kollektivtrafik. För de nya hotellrummen bedöms behovet av parkeringsplatser vara mycket litet och är möjligt att tillgodose i det befintliga garaget under Arenatorget.

Den föreslagna parkeringen under arenan, södra torget och kontorskvarteret rymmer totalt ca 1 000 parkeringsplatser. Detta är dimensionerat för att klara parkeringsbehovet för tillkommande kontor och kommersiella lokaler samt för att säkerställa det antal parkeringsplatser som de internationella fotbollsorganisationerna kräver ska finnas vid en internationell arena.

Mot bakgrund av ovanstående samt den mycket goda tillgängligheten till kollektivtrafik bedömer kontoret att parkeringsbehovet vid evenemang på Stockholmsarenan uppfylls. Vid riktigt stora evenemang i flera av Globenområdets arenor kommer särskilda parkeringslösningar behöva ordnas. Detta kan ske genom att särskilda så kallade "remoteparkeringar" öppnas på lämpliga platser och avstånd från Globenområdet, exempelvis Älvsjömässan. Mellan dessa parkeringsplatser och arenan åker besökaren med ordinarie kollektivtrafik eller med särskilda skyttelbussar.

Vid en eventuell fortsatt utveckling av området för kommersiella verksamheter vore det positivt om möjligheten till en samutnyttjad parkeringslösning studerades, framförallt då detta ger bättre förutsättningar att minska konflikter mellan gångflöden och biltrafik.

Taxi till hotellet och Stockholmsarenans norra entréer angör från Norra torget. Södra entréerna och det nya kontorskvarteret angörs från Södra torget. Den stora taxiplatsen för arenabesökare som lämnar området föreslås bli Globentorgetstaxizon. En kompletterande taxizon inom Slakthusområdet kommer att utredas vidare i det fortsatta planarbetet.

Abonnerade bussar föreslås få parkera längs Enskedevägen samt längs Garagevägens västra sida i samband med evenemang i arenan. Sammantaget ger det ca 80 bussuppställningsplatser. Även längs norra sidan av Palmfeltsvägen, östra sidan av Bolidenvägen och vid Enskede Gårds Gymnasium kan bussuppställningsplatser skapas. I det fortsatta planarbetet bör även möjligheten att anordna bussuppställning inom Slakthusområdet studeras närmare.

Vision Söderstaden/Slakthusområdet

Under våren 2009 lanserades Vision Söderstaden 2030. Visionen omfattar områdena i och kring Gullmarsplan, Globenområdet och Slakthusområdet. Stadens ambition är att skapa en integrerad och dynamisk stadsdel med bostäder, arbetsplatser, handel, upplevelser och nöjen i världsklass.

Den planerade Stockholmsarenan och övriga Globenområdet gränsar i väster direkt mot Slakthusområdet. Det är ett område som varit föremål för omfattande diskussioner under senare år. Det är idag ett område med delvis mycket låg exploatering och delvis nedslitet byggnadsbestånd. Mot bakgrund av Vision Söderstaden 2030 och Globenområdets växande betydelse kommer förändringstrycket på Slakthusområdet successivt att öka. Sådana förändringar kan få stor påverkan på Stockholmsarenans definitiva utformning och placering etc, vilket kommer att beaktas i det fortsatta planarbetet.

Tillgänglighet

Stockholmsarenan, Quality Hotel Globe och Globen Shopping föreslås sammanlänkas för att erbjuda största möjliga totalupplevelse. Detta innebär att lokaler och viktiga målpunkter kommer att ligga i många olika plan. Mot bakgrund av detta ligger stort fokus på att se till att samtliga ytor, inomhus såväl som utomhus, är tillgängliga för funktionshindrade i enlighet med stadens krav. I princip ska alla utrymmen kring och inom arenan vara tillgängliga för alla, oberoende av funktionsnedsättningar hos besökare eller personal. Undantag kan gälla t ex vissa utrymmen för tekniska installationer etc.

Rörelsehindrade ska ges möjlighet att utnyttja arenans åskådarplatser i olika prislägen och garanteras en säker utrymning. Personer med funktionshinder

ska utan hinder kunna leva ett oberoende liv i gemenskap med andra. Det ska vara naturligt att följa sitt sällskap fram till entréer och in på arenan, att kunna ta del av allmän information som ges och att kunna vistas på offentliga platser med anpassad service, t.ex. tillgång till toaletter. Målsättningen är att ingen ska känna sig diskriminerad.

Tillgänglighetenaspekten ska beaktas även för utrymningssituationer.

”Brandsäkra” hissar kan komma att behövas. Eventuella ramper för in- och utrymning får inte vara för branta. Ledstråk och kontrastmarkeringar ska finnas i och kring alla kommunikationsutrymmen, både utanför och inne på arenan.

Tillgängligheten för funktionshindrade till Arenatorget möjliggörs med hjälp av hissar, som nås både från ut- och insidan av arenan. Vid södra torget skapas förbindelsen från arenans södra terrass ner till Arenavägen via breda trappor och hissar.

KONSEKVENSBESKRIVNING

Konsekvenser för stadens näringsliv

En investering i en ny arena handlar både om att tillgodose ett idrottsligt och kulturellt behov samt att stärka stadens näringsliv. En ny arena skapar förutsättningar för nya jobb inom många av Stockholms serviceyrken. Sammantaget kan det handla om en betydande tillväxt av arbetstillfällen inom hotell-, restaurang-, nöjes- och transportsektorena. Det handlar dels om intäkter som genereras i samband med själva arrangemangen, men också om en allmänt ökad efterfrågan. Flertalet tillresande tillbringar längre tid i staden än bara för själva evenemanget. Med ökad efterfrågan på boende, restauranger, underhållning och upplevelser i anslutning till evenemanget de besöker följer betydande tillskott till det regionala näringslivet.

Konsekvenser för stadsbild och kulturmiljö

Inom planområdet

Bebyggelsen inom planområdet består av handels- och verksamhetslokaler i 1-2 våningar och är enligt stadsmuseets klassificering av positiv betydelse för stadsbilden. Bebyggelsen föreslås rivas i och med Stockholmsarenans genomförande.

Globenområdet

Hela Globenområdets stadsbild domineras av den centralt placerade sfäriska Globenarenan. Övrig bebyggelse inom Globenområdet byggdes i samband med Globens uppförande och består av olika kvartersformationer i ljusa putsfärger med inslag av färgade keramiska partier. Globenarenan är enligt Stockholms stadsmuseums klassificering av byggnadsminnesklass. Övrig bebyggelse inom Globenområdet är bedömd som särskilt värdefull från historiskt, kulturhistoriskt, miljömässigt eller konstnärlig synpunkt.

Stockholmsarenan

Stadsbyggnadskontoret anser att det är av stor vikt att Globen även i framtiden är det visuellt dominerande inslaget i stadsbilden. Den nya arenan föreslås därför höjdmässigt underordna sig Globens siluett och få en sammanhållen form utan utstickande balkar och master. En arena är dock ett mycket stort stadsbyggnadselement som ofrånkomligt kommer att ha en helt annan skala än omkringsliggande bostadsbebyggelse. Då arenan kommer att synas från ett stort omland blir dess arkitektoniska utformning av största vikt. Målsättningen är att

Stockholmsarenan ska harmoniera med Globen, men liksom Globen uttryckte sin tids ideal ska Stockholmsarenan ligga i frontlinjen vad gäller arkitektoniskt uttryck och teknisk precision. Stadsbyggnadskontoret bedömer att arenan har goda förutsättningar att bli en ny märkesbyggnad i Stockholm.

Tillbyggnad av Quality Hotel Globe

För att inte skymma befintlig hotellfasad koncentrerar sig tillbyggnaden, med nu föreslagen utformning, till en mer samlad volym något förskjuten från det befintliga hotellets mittdel. Tillbyggnaden blir ett tydligt tillägg till det befintliga hotellet och tar därmed större hänsyn till det befintliga hotellets arkitektoniska särklass med sin karakteristiska utvändiga pelarstomme och sin kulörta färgsättning.

Gamla Enskede

Söder om Enskedevägen ligger trädgårdsstaden Gamla Enskede som byggdes ut efter tyska och engelska förebilder år 1908-13. Gamla Enskede är av riksintresse för kulturmiljövården. I riksintresset ligger att bevara den befintliga bebyggelsens tidstypiska prägel samt att bibehålla gaturummets tydlighet och vegetationskaraktär. Stadsbyggnadskontoret bedömer att inga av de kulturhistoriska värdena i Gamla Enskede riskerar att påverkas negativt av planförslaget.

Slakthusområdet

Väster om planområdet ligger Slakthusområdet som byggdes mellan åren 1906 och 1912 och blev under 1930-talet ett kött handelscentrum. På 1960-talet var området i det närmaste utbyggt. Senare har successiva upprustningar, utbyggnader och moderniseringar genomförts. Byggandet av Slakthusområdet var inledningsvis i stor utsträckning en uppvisning i nya konstruktioner och material. Det numera rivna lokomotivstallet var Sveriges första byggnad av armerad betong och områdets ursprungliga byggnader är karaktäristiska med sina ljusgråa murar till vilka man använde en ny sorts tegel tillverkat av sand och kalk. Flertalet av de ursprungliga byggnaderna kvarstår relativt oförändrade till det yttre. Slakthusområdet är utpekad som en kulturhistoriskt värdefull miljö och innehåller flera byggnader av god arkitektonisk kvalitet. Stadsbyggnadskontoret bedömer att inga av de kulturhistoriska värdena i Slakthusområdet riskerar att påverkas negativt av planförslaget.

Skogskyrkogården

Skogskyrkogården är riksintresse för kulturmiljövården samt upptagen på Unesco:s lista över världsarv. Detta innebär att den ska garanteras skydd och vård för all framtid. En del i riksintresset är blickpunkter och accenter i landskapet samt utblickar mot omgivningarna. Mot denna bakgrund har Stockholmsarenans och övriga föreslagna nya byggnaders visuella påverkan på Skogskyrkogården studerats. Stadsmuseet har identifierat tre blickpunkter som särskilt viktiga; entrén till Heliga korsets kapell, entrén till Skogskapellet samt Almhöjden. Studierna visar att ingen av de föreslagna byggnaderna kommer att vara synliga från Skogskapellet eller från Almhöjden. Studien visar vidare att Stockholmsarenan med föreslagen utformning sannolikt kommer att kunna skönjas från entrén till Heliga korsets kapell, men endast under den tid av året då träden inte har löv. Då Stockholmsarenan endast kommer att skymta och dessutom alltid kommer att ses i ett sammanhang med Globen bedömer kontoret den visuella påverkan på Skogskyrkogården som acceptabel.

Genomförda beräkningar visar att ljudnivån från evenemang på arenan, vid större evenemang och med öppet tak, kan uppgå till 35-40 dBA inom norra

delen av Skogskyrkogården. Vid stängt tak beräknas ljudnivån från arenan inte bli märkbar. Den ekvivalenta trafikbullernivån inom Skogskyrkogården är idag 40-55 dBA. Mot bakgrund av detta bedömer stadsbyggnadskontoret att evenemang på arenan inte kommer att störa friden på Skogskyrkogården och att inga ljuddämpande åtgärder med avseende på detta är nödvändiga.

Konsekvenser för miljön (för en utförligare beskrivning hänvisas till miljökonsekvensbeskrivningen)

Behovsbedömning

Inför programsamrådet bedömde stadsbyggnadsnämnden att detaljplanens genomförande inte kunde antas medföra sådan betydande miljöpåverkan som åsyftas i PBL 5 kap 18§ eller MB 6 kap 11§ att en miljöbedömning behöver göras. I sitt programsamrådsyttrande bedömde Länsstyrelsen att planen skulle kunna innebära betydande miljöpåverkan med hänsyn till planförslagets konsekvenser för bland annat trafik, luftkvalitet, risker och störningar. Mot bakgrund av detta har stadsbyggnadsnämnden omprövat sitt ställningstagande och en miljökonsekvensbeskrivning enligt MB som behandlar ovanstående frågor har upprättats för detaljplanen Stockholmsarenan mm, S-Dp 2008-09117-54.

Risker

Nynäsvägen är en primär transportled för farligt gods. Avståndet mellan arenan samt en eventuell tillbyggnad av Quality Hotel Globe och körbanan underskrider det minimiavstånd som Länsstyrelsen rekommenderar för bebyggelse längs vägar med farligt gods. Mot bakgrund av detta har Brandskyddslaget genomfört en riskanalys med avseende på hantering och transporter av farligt gods i Globenområdet. I riskanalysen har transporter på Nynäsvägen och Arenavägen samt hantering i Slakthusområdet och vid bensinstationerna i korsningen Arenavägen/Enskedevägen beaktats.

Resultatet av analysen visar att transporter av farligt gods på Nynäsvägen samt dess anslutningar till/från Södra länken medför en förhöjd risknivå inom planområdet. En sammanläggning av frekvenser och konsekvenser visar att risknivån ligger inom det område där man ska sträva efter att reducera risken så långt det är möjligt och bedöms vara rimligt ur ett kostnads-/nyttaperspektiv. Detta innebär att man ska ta hänsyn till åtgärdernas kostnad i förhållande till den riskreducerade effekten. Den begränsade risknivån beror bl.a. på att nivåskillnaden mellan avfartsrampen från Södra länken och planerad ny bebyggelse inom planområdet utgör en avskärmande barriär som i sig har en riskreducerande effekt.

Enligt analysen medför transporter av farligt gods på Arenavägen en så begränsad påverkan på risknivån inom planområdet att dessa olycksrisker inte behöver beaktas vid förslag till riskreducerande åtgärder. Detta konstateras utifrån beräkningar av hur stort antal transporter av farligt gods som faktiskt krävs på Arenavägen för att olycksrisker förknippade med dessa ska innebära en oacceptabel risknivå i planområdet.

Det har endast identifierats ett fåtal åtgärder för farligt godsolyckor som bedöms rimliga att vidta i och med den begränsade påverkan på risknivån förknippad med dessa olyckor. Det begränsade avståndet mellan ny kontors-/verksamhetsbyggnad i områdets södra del och Shells drivmedelsstation innebär dock att åtgärder även behöver vidtas för att reducera risken förknippade med hanteringen av brandfarlig vara på bensinstationen. Utifrån

riskanalysen föreslås att följande åtgärder vidtas vid ny bebyggelse inom det aktuella planområdet:

- Obebyggda områden inom ca 15 meter från Södra länkens avfartsramp utförs så att de inte uppmuntrar till stadigvarande vistelse.
- Byggnaders ventilationssystem utformas med hänsyn tagen till risk för spridning av gaser vid olycka på anslutningar till/från Södra länken
- Utrymningsstrategin för byggnader inom planområdet ska dimensioneras med placering av utrymningsvägar så att dessa går att utrymma bort från Nynäsvägen respektive Arenavägen om olycka inträffar på någon av dessa vägar.
- Fasad mot drivmedelsstation ska utföras i lägst brandteknisk klass EI 60 till en höjd av 8 meter ovan mark. Mellan 8 och 12 meter ovan mark ska fasaden utföras i lägst brandteknisk klass E30. Över 12 meter ovan mark får fasaden utföras utan brandteknisk klass. Fasaden får inte placeras inom följande skyddsavstånd från respektive riskkälla inom drivmedelsstationen:
 - Avluftningsrörets mynning från cistern, 6 meter
 - Mätarskåp, 9 meter
 - Pejlförskruvning till cistern, 3 meter
 - Lossningsplats för tankfordon, 12,5 meter

Luftkvalitet

Tillgängliga prognoser och utredningar från Stockholms och Uppsala läns luftvårdsförbund visar att kvävedioxid- och partikelhalterna (PM10) i luften vid Nynäsvägen, direkt öster om planområdet, ligger nära och bitvis över miljökvalitetsnormernas (MKN) gränsvärden. Prognoserna visar vidare att det är lägre risk att MKN överskrids vid Enskedevägen, söder om planområdet.

Med detta som bakgrund har en utredning om hur luftkvaliteten i området påverkas av Stockholmsarenan och övriga föreslagna verksamheter utförts. Beräkningarna visar att genomförandet av planförslaget inte kommer att innebära någon förhöjning av vare sig års-, dygns- eller timmedelvärdena för varken kvävedioxid (NO₂) och partiklar (PM10) på Nynäsvägen. Det beror framförallt på att den uppskattade ökningen av trafiken är en mycken liten del av den totala trafikmängden på Nynäsvägen. Beräkningarna visar vidare att genomförandet av detaljplanen kan leda till en ökning av årsmedelvärdet för både kvävedioxid och PM10 med 1 µg/m³ vid Enskedevägen. Dygns- och timmedelvärdet på Enskedevägen skulle enligt beräkningarna inte få en märkbar påverkan av den trafik som Stockholmsarenan mm genererar.

Kvävedioxidhalterna på torget söder om arenan beräknas bli mellan 24 – 32 µg/m³. Vid utformning av torget och arenans entréer rekommenderas därför att hitta en lösning där det undviks att besökare vistas längre tider på området närmast Nynäsvägen.

Buller

Bilburen trafik är den största källan till buller i planområdet och närliggande bostadsområden. Även verksamheter vid Slakthusområdet ger en viss bullerpåverkan i omgivningen. Enligt miljöförvaltningens bullerkartering ligger den ekvivalenta ljudnivån inom planområdet på mellan 50-60 dB(A). Den ekvivalenta ljudnivån vid bostäder i Blåsut i höjd med planområdet ligger

på 60 – 65 dB(A) och i Gamla Enskede är bostäderna i direkt anslutning till Nynäsvägen och Enskedevägen mest utsatta med ekvivalenta ljudnivåer på upp till 60 dB(A). De nya trafikströmmar Stockholmsarenan uppskattas ge upphov till beräknas inte öka trafikbullernivåerna på någon av dessa gator.

Utöver buller som härstammar från trafik så kan Stockholmsarenan ge upphov till buller, dels när åskådare anländer till eller ska ta sig från området, dels vid publikjubel eller andra aktiviteter som förekommer på själva arenan. Bullernivån från arenarummet kommer att vara möjlig att påverka då Stockholmsarenan planeras att få ett skjutbart tak. Det finns således möjlighet att stänga taket för att begränsa det evenemangsrelaterade bullret.

Beräkningar av det evenemangsrelaterade bullret har utförts med utgångspunkt i grunddata uppmätta vid konsert och publikjubel vid fotbollsmatch vid Söderstadion. Ljudnivåerna avser ett medelvärde dB(A) (ekvivalenta ljudnivåer) som uppkommer under ett evenemang t.ex. fotbollsmatch eller konsert, under den tid som evenemanget pågår. Beräkningarna av ljudnivåer presenterar därför maximala konsekvenser av förslaget. Variationer i ljudnivåer under olika evenemang kommer att förekomma.

Med öppet tak på Stockholmsarenan beräknas ett medelvärde av ljudnivåerna vid närmaste bostadsfasad bli över 50 dB(A) vid publikjubel och över 55 dB(A) vid konsert. Med stängt tak över arenan uppskattas medelvärdet av ljudnivån uppgå till ca 45 dB(A) från publikjubel och 50 dB(A) från konserter. De maximala ljudnivåerna uppskattas bli 10 dB(A) över de ekvivalenta nivåerna för respektive evenemang.

Ljudnivåerna från Stockholmsarenan med öppet tak överskrider periodvis riktvärden för industribuller vid publikjubel. Med ett stängt tak uppfylls riktvärden för externt industribuller under dagtid. För att uppfylla riktvärden för externt industribuller vid kvällstid, samt under söndag och helgdag, bör taket utformas så att arenan absorberar minst ytterligare 5 dB(A) med stängt tak. Vid konserter med öppet tak, behövs åtgärder som absorberar 5 – 15 dB(A), för att uppfylla riktvärden vid de närmaste bostäderna öster om Nynäsvägen. Det rekommenderas därför att konserter i arenan genomförs med stängt tak.

Det bör dock i sammanhanget påpekas att de närmaste bostadsfasaderna idag redan har medelljudnivåer på mellan 60 till 65 dB(A) från vägtrafiken och maximala ljudnivåer över 70 dB(A) vid fordonspassager. Ljudnivåerna från Nynäsvägen är därmed högre än de ljudnivåer som uppkommer från Stockholmsarenan. Nynäsvägen kommer således att vara den dominerande bullerkällan i närområdet även vid ett genomförande av Stockholmsarenan.

Andra viktiga miljöaspekter

Utöver de miljöfrågor som ansetts kunna antas medföra sådan betydande miljöpåverkan som åsyftas i PBL 5 kap 18§ eller MB 6 kap 11§ har ett antal andra miljöaspekter belysts i miljökonsekvensbeskrivningen som underlag för detaljplanen. Dessa beskrivs nedan:

Klimatpåverkan

Stockholmsarenan och övriga nya föreslagna verksamheter kommer att leda till en ökad trafikalstring. Emission från trafik och transporter leder till ökad klimatpåverkan. Mot bakgrund av detta är det viktigt att belysa hur transporter till och från området kan ske. Planområdets centrala läge och mycket goda

tillgänglighet till kollektivtrafik innebär att samtliga besökare till arenan och övriga verksamheter kan använda kollektiva transportmedel. Att vissa besökare till arenan och övriga föreslagna verksamheter väljer att resa med bil kan dock inte uteslutas. Genom att bygga arenan så att kollektivtrafikanterns behov av genhet, bekvämlighet och komfort tillgodoses samt genom att begränsa antalet parkeringsplatser för arenan säkerställs att de allra flesta väljer att åka kollektivt.

För att ytterligare stimulera kollektivtrafiken kan exempelvis biljettsystemet utformas så att kollektivresan ingår i biljettpriset och att färdvägen är enkel att förstå. Ett annat sätt att minska bilresandet och behovet av parkeringsplatser är att erbjuda attraktiva lägen för charterbussar och gruppresor. Vidare bör cykelparkeringar placeras i bättre lägen än bilparkeringar. Sammantaget uppfyller föreslagen bebyggelse stadens bedömningsgrunder vad gäller lokalisering i närhet av infrastruktur som kan främja energisnåla transportalternativ.

I ett fortsatt planarbete blir det även viktigt att studera hur arenan kan energiförsörjas på ett energieffektivt sätt. Avfalls- och godshanteringen både under produktion och med anläggningen i drift bör utföras så att klimatpåverkan minimeras. Resursförbrukning från ingående byggnadsmaterial, byggkonstruktioner samt under byggprocessen bör hållas minimal. Material, konstruktioner, installationer och byggmetoder väljs med låg miljöpåverkan.

Trygghet och omgivningspåverkan

Utformningen av arenan och de offentliga rummen ska verka för en trygg och säker miljö för alla. Det handlar dels om trygghet för dem som ska vistas på eller invid arenan och vägen till och från denna, dels om trygghet för de mer passivt berörda, dvs. människor som vistas inom influensområdet men som inte aktivt medverkar vid de evenemang som anordnas på arenan. För de som vistas på arenan eller på väg till eller från arenan finns tydliga riktlinjer för trygga evenemang som kommer att tillämpas vid projekteringen av arenan. För de mer passivt berörda finns inga riktlinjer varför en inledande trygghetsanalys har genomförts.

Analysen har visat att Globenområdet idag har en relativt låg upplevd trygghet, särskilt under sen kvällstid. Detta beror delvis på avsaknaden av bostäder i Globenområdet vilket innebär att det oftast vistas få människor i området efter arbetstid. Det beror även på att området idag har få kopplingar till omgivande stadsdelar och att rörelsestråken generellt sett har korta siktlinjer.

Studien kommer i ett fortsatt planarbete utvecklas till att beskriva och belysa hur tryggheten i området påverkas av den planerade arenan. I detta arbete blir det viktigt att identifiera hur rörelser av besökare till arenan eventuellt kan påverka boende i området. Avslutningsvis kommer studien att utgöra underlag för bedömning av behov av trygghetshöjande åtgärder.

Grönstruktur och rekreation

Vid ett genomförande av Stockholmsarenan inom den av kommunfullmäktige anvisade tomten är det inte möjligt att bevara någon del av Sandstuparken. Exploateringsnämnden har bedömt att en fullödig grönkompensation för ianspråktagandet av Sandstuparken inte är möjlig. De nya torg, platser och gatumiljöer som skapas inom och i direkt anslutning till planområdet kommer att ha en annan karaktär än dagens naturområde och till stor del utformas som

gatuplanteringar på bjälklag. Det är därför av största vikt att dessa anläggs med fullgoda trädplanteringar och rikast möjliga vegetation och på ett sådant sätt att de rekreativa värdena inom området främjas och förstärks.

Vibrationer

Sprängningsarbeten under byggperioden leder till kortvariga vibrationer som kan orsaka obehag hos de boende i närområdet. Arenan kommer att grundläggas på ett sådant sätt att publik inte kan orsaka vibrationer som påverkar arenan. Med rätt grundläggning bedöms sannolikheten att vibrationer ska uppkomma i omgivningen som obefintlig.

Solljusförhållanden

Stockholmsarenan och övriga föreslagna byggnader kommer att påverka instrålningen av solljus för fastigheterna vid Nynäsvägen östra sida, framförallt på sena eftermiddagar under tidig vår och sen höst.

Geologiska förhållanden

En geoteknisk utredning har utförts inom detaljplanområdet. Jorden inom området består huvudsakligen fyllning på åsmaterial (åsgrus och växellagring av sand, silt och lera) ovan berg. Jorddjupen inom området varierar mellan 0 och ca 15 m. Såväl jorddjup som inslaget av lera ökar söderut. Inom norra delen av området finns ett bergparti som i öst-västlig riktning sträcker sig från Arenavägen till Nynäsvägen. Enligt stadens byggnadsgeologiska karta utgörs marken norr om detta bergparti av grusås och söder om bergspartiet av mer finkorniga svallsediment (sand, silt och lera) från åsen. I södra delen av området finns ytterligare ett parti med berg i dagen.

Markföroreningar

Planområdet har under lång tid använts för olika typer av verksamheter, vilket innebär att det finns risk för markföroreningar. Exempelvis har det tidigare funnits en bensinstation på fastigheten Visthusboden 2 (numera en del av Grishuvudet 2). Vidare har delar av området haft karaktären av marginal-/skräpområde invid Slakthusområdet, vilket kan innebära att föroreningar kan förekomma från så kallad spontantippning. En markundersökning har därför genomförts. Resultaten av laboratorieanalyserna visar på att halterna av metaller i fyllningsjord ligger över bakgrundshalter men under generella riktvärden för känslig markanvändning. För PAH överskrids riktvärdena i ett av proverna. Enligt en fältobservation noterades att olja i fri fas verkar förekomma, vilket visar att det lokalt kan förekomma höga halter av framförallt oljekolväten. Det förekommer ett antal cisterner inom området vilka använts för diesel, bensin och eldningsolja, exakt läge och status är osäkra. Eventuella konsekvenser vid byggandet av arenan kan bli att förorenad jord påträffas och att förorening, särskilt oljeföroreningar, sprids inom området. Därför bör stor försiktighet iakttas vid grävarbeten inom området.

Dagvatten

I det fortsatta planarbetet kommer det att utredas hur dagvattnet på bästa sätt kan omhändertas. Genom att arenan föreslås placeras på mark som utgör delar av Brunkebergsåsen bör det finnas goda förutsättningar för lokal infiltration. Planförslaget medför en ökad andel hårdgjorda ytor, vägar och trafikrörelser, vilket ger en ökad tillförsel av förorenat dagvatten som behöver tas omhand. Eventuella markföroreningar kan komma att påverka strategin för dagvattenhantering.

Grundvatten

Planförslaget påverkar inget vattenskyddsområde eller någon grundvattentäkt. Projektets eventuella påverkan på grundvattennivåer är beroende av utförandet. Grundvattennivån varierar inom området med en högsta nivå på ca + 38 m i den norra delen. Denna del avgränsas av en tröskel i form av berg strax söder om det befintliga hotellet där nivån faller till ca + 32 m. Om grundvatten-tröskeln behålls i den nordligaste delen av planområdet är risken liten att grundvattnet kommer att påverkas. Om bergbarriären tas bort finns det risk att grundvattennivån kommer att sänkas.

MEDVERKANDE

Planförslaget har upprättats av Daniel Larsson, Stadsbyggnadskontoret. Underlag och illustrationer avseende bebyggelse är framtagna av White på uppdrag av SGA Fastigheter AB.

Katrin Berkefelt
planchef

Daniel Larsson
planarkitekt